

INSTALLATIE VAN MBH BRONNEBERG&JEGERINGS WERKT PERFECT

Zuiver koper uit transformatoren bij Van Bruchem Metaalhandel

De naam Van Bruchem roept in de Bommelerwaard en omgeving direct associaties met zelfstandige ondernemers op. Ze zijn er in diverse soorten, van oud papier, bouwmaterialen tot uitvaartverzorging. Maar er is maar één Van Bruchem in metaalrecycling, namelijk de gebroeders Gerrit en Henny van Bruchem in Zaltbommel. Op een warme dag in mei zetten wij koers naar dit bijzondere bedrijf. Ook bijzonder omdat de focus hier vooral ligt op het ontmantelen van transformatoren.

HENK MEINEN

Bij wijze van spreken kun je bij van Bruchem Metaalhandel rustig van de vloer eten, zowel binnen als buiten. Het is er kraakhelder en dat laat al onmiddellijk wat van de bedrijfsfilosofie zien. Henny van Bruchem: "Wij hebben hier een grondige hekel aan rommel. Dat is nergens voor nodig als je maar de discipline hebt om netjes te werken. Dat hebben we hier gelukkig allemaal en dan is het een soort tweede natuur om alles spik-en-span te houden. De netheid van het bedrijf is ook een prima visitekaartje naar buiten. Ook bijvoorbeeld richting de vergunningverlenende en handhavende instanties. Maar wij willen vooral zelf op deze manier werken. En dat geldt ook voor het gereedschap. Als wij een transformator gaan ontmantelen, dan ligt en hangt al het gereedschap keurig op de goede plaats. Het kan en mag niet voorkomen dat wij dan nog op zoek moeten naar een bepaalde tang of zo. Gereedschap wordt perfect onderhouden en bevindt zich daar waar het hoort." Klinkt misschien allemaal heel logisch, maar Henny noemde niet voor niets de vereiste discipline. En die discipline is weer rechtsreeks een gevolg van de mentaliteit om een bedrijf te voeren en zaken te doen.

Vergunningen

Gerrit (48) en Henny van Bruchem (43) startten hun bedrijf in 1986. Dat was qua prijzen een beroerde tijd en alleen met dag en nacht werken wisten ze het bedrijf

De Liebherr zorgt voor het lichten van de deksels.

staande te houden. Henny daarover: "Die eerste jaren hebben we ons zelf helemaal weggecijferd, zowel qua vrije tijd als wat geld betreft. Salaris was er eigenlijk niet bij en alles ging noodzakelijkerwijs direct terug in het bedrijf. Achteraf gezien is het allemaal gelukkig niet voor niets geweest.

We hebben nu een goedlopende onderneming en we zijn bovendien in het bezit van alle noodzakelijke vergunningen. En dat geldt voor Nederland maar ook voor Duitsland. In 1989 vroegen we als eerste bedrijf in onze sector een milieuvergunning aan bij de provincie Gelderland.

Niet omdat dat toen al verplicht was, maar omdat wij het zelf wilden. Het was ons toen al wel duidelijk dat de wereld van de metaalrecyclers zou veranderen en daar wilden we beslist tijdig op anticiperen. Toen een dienstdoende ambtenaar eens tegen mij zei 'mogen wij

Het komt niet alleen aan op power maar ook harde messen zijn vereist om deze output te bewerkstelligen.

Jan Jegerings (links) en Henny van Bruchem keuren de output.

dan eens een keer komen kijken? Heb ik geantwoord: 'Jullie mogen niet alleen komen kijken, maar jullie moeten komen kijken!' Dan pas wordt echt duidelijk hoe we willen en kunnen werken hier in

Zaltbommel. Vergunningen zijn voor ons nooit een noodzakelijk kwaad geweest. Het biedt de goede bedrijven juist de mogelijkheid zich te onderscheiden en uiteindelijk dient het onze samenleving. Bovendien ben je zonder vergunningen tegenwoordig helemaal nergens meer. Bij

Transformatorentransport

alles wat wij hier doen, zijn de noodzakelijke vergunningen een absolute basisvoorwaarde. Eigenlijk is het de fundering waar het huis op rust.”

Transformatoren

De eerste jaren bestonden de activiteiten van Gebroeders van Bruchem Metaalhandel hoofdzakelijk uit het demonteren van elektromotoren en het strippen van kabels. In 1994 bouwde men een nieuwe hal met daarin een door TNO ontwikkelde pyrolyse-oven om koper te herwinnen. Hoewel die installatie op zich goed werkte, heeft de oven toch maar een jaar geproduceerd. Het was ook in die jaren dat van Bruchem zich meer en meer ging concentreren en specialiseren op de ontmanteling van transformatoren. De transformatoren komen voornamelijk uit Duitse elektriciteitscentrales, maar ook uit België en in mindere mate uit Nederland. Een gemiddelde transformator weegt zo tussen de 50 en de 100 ton. En dan heb je het dus wel over flinke jongens. De grootste trafo die van Bruchem op eigen terrein ontmantelde, woog maar liefst 155 ton. Om de deksels van de trafo's te kunnen lichten, beschikt het bedrijf over een Liebherr hijskraan met een hijsvermogen tot 40 ton en een eigen gewicht van 84 ton. Zeer zware transformatoren, meer dan 155 ton, worden door van Bruchem op locatie gedemonteerd. Het bedrijf is intussen een echte specialist op dit gebied geworden en 'bijproducten' als aluminium en te strippen kabels worden aan derden overgedragen. Op dit moment laadt het bedrijf maandelijks 50 tot 60 zeecontainers van 20 of 40 voet met hoogwaardig materiaal afkomstig uit de transformatoren.

Een speciale Zeno voorshredder is geïnstalleerd, gevolgd door een speciaal gemodificeerde shredder van het Zweedse merk Redoma.

Van vuil naar schoon

Het blik dat van de kernen van de transformatoren wordt herwonnen, is van zeer hoge kwaliteit en ziet er uit als zink. Hoogwaardig materiaal met een gezonde waarde op de wereldmarkt. Daarnaast bevindt zich in een trafo een behoorlijke hoeveelheid koper. Maar dat koper komt vrij met een vervuilinggraad van circa twintig procent. De vervuiling bestaat daarbij voornamelijk uit kartonachtig papier dat in de koperen spoelen is verwerkt. Tot vorig jaar bracht van Bruchem dit 'vervuilde' materiaal op de markt. Henny van Bruchem: "Dat vervuilde koper konden wij slechts aan één of enkele kopers kwijt. Die dicteerden bovendien de prijs. Dat wilden we niet meer maar daarvoor was het wel noodzakelijk de vervuiling uit de

koperoutput te verwijderen."

Met dat probleem stapten de broers van Bruchem naar MBH Bronneberg in Helmond. Dat bedrijf construeerde en installeerde een installatie die inmiddels perfect werkt. Jan Jegerings, directeur van MBH Bronneberg: "Het koper in een transformator bestaat uit zogenaamde strips. En die zijn van de hardste kwaliteit koper die er überhaupt bestaat. Daar kun je met een standaardinstallatie niet veel mee beginnen. Wij hebben daarom een speciale Zeno voorshredder geïnstalleerd, gevolgd door een speciaal gemodificeerde shredder van het Zweedse merk Redoma. Naast voldoende power moet je ook goed kijken naar de hardheid van de messen. Die moeten heel wat aankunnen. De vervuiling wordt er met diverse technieken in procesverwerking uitgehaald. Het eindresultaat is een volkomen schoon product. Dat product wordt overigens niet verwerkt tot granulaten (met uitzondering van het koperdraad) maar wordt geknipt in kleine stukjes strip die zo de smeltoven in kunnen. Daarmee schakel je dus een kostbare en slijtagegevoelige stap uit."

Ik mocht mij er zelf van overtuigen en inderdaad hier is sprake van buitengewoon mooi en schoon koper. Henny: "Dit product is brandschoon en kent geen smeltverliezen. Het heeft een veel hogere waarde op de markt dan voorheen het vervuilde product. Bovendien wil 'ieder' dit prachtige materiaal, waar wij nu 25 ton per dag van produceren, wel graag hebben. Met de inzet van de Bronneberg-installatie is onze marktpositie heel duidelijk verbeterd. En dat was de bedoeling, we zijn dan ook dik tevreden!" ■

Hoogwaardig materiaal met een gezonde waarde op de wereldmarkt.